

ARBEJDSLIV 9. juli 2020

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Emilie Damm Klarskov
Analysechef

Coronakrisen viser den danske models styrke

Under coronakrisen har vi set flere styrker ved den danske arbejdsmarkedsmodel. Et eksempel er, at trepartssamarbejdet hurtigt har forhandlet støttende initiativer på plads.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

I en krisetid som den aktuelle, hvor arbejdsløsheden er stigende, beskæftigelsen faldende, og virksomhederne pressede, bliver det tydeligt, hvorfor det er alfa og omega, at lønmodtagere og arbejdsgivere organiserer sig i fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer.

En central del af den danske model er trepartssamarbejdet. Her har vi set, hvordan lønmodtagere, arbejdsgivere og staten i fællesskab har fundet løsninger i en krisetid. Det gælder både aftaler om lønkomensation for at holde hånden under virksomhederne og hjælp til lærlinge og elever.

Forudsætningen for trepartssamarbejdet og dermed den danske model er, at vi organiserer os. En høj organisationsgrad styrker det kollektive aftalesystem, da det sikrer de overenskomstbærende organisationers legitimitet. Danmark har en af verdens højeste organisationsgrader, og det er helt afgørende, at lønmodtagere og arbejdsgivere organiserer sig, hvis vi i fremtiden vil bevare et trygt og fleksibelt arbejdsmarked.

Faldende medlemstal truer den danske model

Selvom Danmark er et af de lande, hvor flest organiserer sig i fagforeninger, har medlemstilslutningen været faldende over de seneste 20 år. I 1998 var tre ud af fire lønmodtagere medlem af en fagforening. I 2018 gjaldt det for to ud af tre lønmodtagere.

Den faldende tilslutning kan på sigt true det kollektive aftalesystem. Færre medlemmer betyder mindre styrke til at påvirke løn- og arbejdsvilkår generelt. Det kan også stille Danmark dårligere over for en potentiel fremtidig krise på arbejdsmarkedet. Faglig organisering er nemlig essentielt, hvis parterne skal være i stand til hurtigt og konstruktivt at forhandle sig frem til aftaler på arbejdsmarkedet.

Høj organisering går hånd i hånd med en række sociale arbejdsmarkedsmål. Danske lønmodtagere og arbejdsgivere har nogle af verdens bedste relationer, og relativt få lønmodtagere vurderer, at de bliver stillet flere arbejdsopgaver, end de har kompetencer og ressourcer til. Det viser tal fra OECD og World Economic Forum.

Danmark fremhæves ofte i internationale sammenhænge for vores arbejdsmarkedsmodel. Det skyldes, at vi har en høj beskæftigelsesfrekvens, en lav andel langtidsledige, og så er vi det bedste land i Europa til at få arbejdsløse i job.

Den danske model hænger dermed ikke blot sammen med en høj tilfredshed på arbejdsmarkedet. Den danske model har også en positiv betydning for samfundsøkonomien.

Faglig organisering bliver afgørende i fremtiden

Der er derfor mange positive ting at sige om det danske arbejdsmarked. Krisen har understreget værdien af den danske model. Men det er vigtigt at organisere sig til alle tider – ikke kun, når kriser kradser. Fundamentet for det danske arbejdsmarked er en høj organisationsgrad. Det styrker fagforeningernes mandat til at forhandle overenskomster, og det giver styrke, når der skal forhandles trepartsaftaler.

En høj organisationsgrad er dermed ikke blot løsningen på de problemer, vi står over for nu. Det er samtidig forudsætningen for, at vi bedst muligt kan løse de udfordringer på arbejdsmarkedet, som fremtiden vil bringe.

Bragt i [A4 Arbejdsliv](#), 9. juli 2020